

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Inleiding	6
Tijdslijn	8
Columns:	
1. De KGB als klant	10
2. Doe je wel voorzichtig?	13
3. Tulpen in de Moskouse bermen	16
4. Zware dronkenschap	19
5. Sergej begint een wasserij	21
6. Jaar van veranderingen	23
7. Het schip Mama	26
8. Igor weet een onthulling te koop	28
9. Maffiosi in het Pravda-gebouw	31
10. Alle Russinnen heten Lena	34
11. De moord op Dmitri	36
12. Een dak boven je hoofd	39
13. 'Regel het'	41
14. Slecht voor de statistieken	44
15. Bezoek van de inspecteur	47
16. Sharon Stone wants it all	49
17. 'Made in Russia' raakt weer in	52
18. Terugblik op Misja	55
19. Gezonde mannen in Rusland?	58
20. Terug in de tijd	60
21. Devaluatie per uur	64
22. Inval met bivakmutsen	66
23. De witte wildernis	68
24. Doorsneedagen	71
25. Bevallen en opstaan	74
26. Alarmbellen	77
27. En dan toch die twijfels	80
28. Kinderfeestje	83
29. Een Russische lunch	86
30. De geest uit de fles	89
31. Vragen, vragen, vragen	92
32. Examentijd	96
33. Bij Gorbatsjov	99
34. Bekende Russin	102
35. Vrouwendag	105
36. Bodyguards	108
37. Russische les	111
38. Vuile trucs	114
39. De juiste man	117
40. Njanja Tanja	120
41. Dubbelspion	123
42. Een nachtmerrie	126
43. Kiev	129
44. Ivoren toren	131
45. Cats	133
46. Marko M.	135
47. Hiddink	137
48. Poetin de milieubeschermer	139
49. Anti-gay	141
50. Anna Politkovskaja	143
51. Fascisme?	145
52. Laatste groet	147
53. Cadeautjes	149

54. Trots	151
55. Geloof	153
56. Kasparov	155
57. Rioolbuis	157
58. Geen dag hetzelfde	159
Fotokatern	161
59. Huwelijk	177
60. Actieheld	179
61. Geweld en intimidatie	181
62. Atletisjniek	183
63. Naar het belastingkantoor	185
64. Niet happen naar de baas	187
65. Huis-aan-huisblad	189
66. Occupy	191
67. Yoga op het Rode Plein	193
68. Een icoon op de knieën	195
69. De hoop van Rusland	197
70. Apenrots	199
71. De nieuwe buurman	201
72. De Krim	203
73. Landverraders	205
74. Non-stop trollen	207
75. Naar de kapper	209
76. De vijfde colonne	211
77. Een feest van licht	213
78. De poppen aan het dansen	215
79. Fietsen over de Russische wegen	217
80. Partij van de Groei	219
81. Champagne voor Trump	221
82. De revolutie is een hete aardappel	223
83. Terug bij The Moscow Times	225
84. Het tegendeel van Eberhard	227
85. De cadetten uit Oeljanovsk	229
86. Hoe Russen trouwen	231
87. Machtiger én eenzamer dan ooit	233
88. Jacht op zwerfhonden is geopend	235
89. Verkiezingen bij de burens	237
90. Hipsterparadijs	239
91. Een echte Rus wil niet terug	241
92. Coronababy	243
93. Dat ene cryptische zinnetje	245
94. Zijn de Russen echt zo dom?	247
95. Russische Mandela	249
96. Verdwenen onder het ijs	251
97. De januskop van Moskou	253
98. Vijand van het volk	255
99. De tiran van deze tijd	257
100. Zal ik mijn huis ooit nog terugzien?	261
101. Afwijken is not done	264
102. Paspoort voor baby Valerie	266
103. 'Poetin is een fucking Satan'	268
104. De marteling van isolatie	270
105. 'Ik moet Rusland uit'	273
106. Zes seconden die tellen	275
107. Alles is de schuld van de CIA	277
108. De tv die niet meer bestaat	279
109. Slaap je wel goed? vroeg ik aan Evan	281
110. Met haar hart in het Westen	283
111. Of ik me in Moskou wil melden	285
112. Een atlas van ons huwelijk	287
Nawoord	291
Colofon	293

Inval met bivakmutsen

Afgelopen vrijdag om 12.10 uur stormde een groep mannen m'n kamer binnen. Sommigen hadden bivakmutsen op. De mafia, schoot het door m'n hoofd. Tegelijkertijd hoorde ik mijn vrouw Ellen gillen. Ze was toevallig net op dat moment m'n kamer uitgelopen en op de gang vastgegrepen. Twee forse kerels brachten haar terug m'n kamer binnen.

Ik ontspande enigszins toen ik een van de indringers met een videocamera in de weer zag. Als het de mafia was dan zouden ze toch niks filmen, redeneerde ik. Even later kwam de baas van het team binnen, die zich voorstelde als meneer Kondratov van de Belastingdienst. Hij zwaaide met zo'n badge die je FBI-agenten op tv altijd ziet gebruiken, en was ondertussen constant in gesprek op z'n mobiele telefoon. Drie andere mannen kieperden de inhoud van m'n bureaulades op de grond en haalden alle papieren uit de archiefkasten, zodat m'n kamer in no time in een chaos veranderde.

Een reden voor het bezoek werd niet gegeven, noch werd een bevel tot huiszoeking getoond. De sfeer was, zeker de eerste twintig minuten, bijzonder grimmig. Over de mobiele telefoons hoorde ik de heren tegen elkaar zeggen: "We zijn te laat." Ik had geen idee waarom.

Al snel werd duidelijk dat de belastingrechercheurs helemaal niet wisten bij welk bedrijf ze eigenlijk waren binnengevallen. Van Independent Media hadden ze nog nooit gehoord en toen duidelijk werd dat wij populaire tijdschriften als *Cosmopolitan* en *Playboy* uitgeven, sloeg de stemming om. De bivakmutsen gingen af, er werd een kopje koffie geserveerd en de belangstelling verlegde zich al snel van de ordners vol cijfers naar de playmates.

Na een paar uur vertrok het gezelschap, in het bezit van wat oude blocnotes, een stapel documenten en persoonlijke

bezittingen. "Belt u ons volgende week maar voor een afspraak," zei meneer Kondratov.

Invallen door de belastingpolitie zijn niks nieuws in Moskou. Een paar dagen eerder zag ik op tv hoe een groep rechercheurs een kantoor van Mercedes-Benz binnenstormde. En deze week was Ramstore aan de beurt, een gloednieuwe hypermarkt gebouwd met Turks kapitaal. Het complex werd door mannen in bivakmutsen omsingeld, terwijl nietsvermoedende klanten bij de kassa aan het afrekenen waren. Als zoiets je zelf overkomt, word je toch behoorlijk nerveus.

De tragiek is dat de Russische Belastingdienst zich deze dagen vooral op westerse bedrijven lijkt te richten. En die betalen, in tegenstelling tot de meeste Russische bedrijven, juist wel belasting. Alleen dit jaar heeft ons bedrijf al ruim 14 miljoen gulden aan de Russische staatskas bijgedragen.

Het probleem is dat de belastingwetgeving hier zo ingewikkeld in elkaar zit en zo tegenstrijdig is, dat je altijd wel op een foutje betrapt kan worden. Zo kreeg de Amerikaanse multinational Johnson & Johnson – toonbeeld van netheid – afgelopen week een boete van 6 miljoen dollar. Terwijl J&J altijd keurig alle belastingen betaalde.

Vanmiddag heb ik een afspraak met meneer Kondratov. Wens me sterkte.

5 december 1998